

A Fővárosi Törvényszék

a személyesen eljáró

dr. Papp Géza (1053 Budapest, Kecskeméti u. 6. III./23.) **felperesnek,**

a Kovács Kázmér Ügyvédi Iroda – ügyintéző: dr. Kovács Kázmér ügyvéd – (1065 Budapest, Nagymező u. 28. VI. em.) által képviselt

Budapesti Ügyvédi Kamara (1055 Budapest, Szalay u. 7.) **alperes** ellen

közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt indított perében

meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A bíróság a keresetet elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000.- Ft (azaz harmincezer forint) + Áfa összegű perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye a Fővárosi Ítéltáblához, melyet az elsőfokú bíróságnál kell három példányban írásban benyújtani.

Az ítéltábla előtti eljárásban az ítélet elleni fellebbezést, valamint csatlakozó fellebbezést előterjesztő fél számára a jogi képviselet kötelező. A jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan. Pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezése kérhető a területi kormányhivatal gyámügyi és igazságügyi osztályánál.

A fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett közös kérelmükben a felek kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását.

Ha a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul, a fellebbező fél a fellebbezésében kérheti tárgyalás megtartását.

A jogi képviselővel eljáró felek a határozat ellen benyújtott fellebbezéshez mellékelt közös kérelemben indítványozhatják, hogy az anyagi jogszabály megsértésére alapított fellebbezést közvetlenül a Kúria bírálja el.

I n d o k o l á s

Az alperes a Budapesten bejegyzett ügyvédek önkormányzati elven alapuló, szakmai és érdek-képviselői feladatokat ellátó, köztisztviselőként működő megyei szervezete, amely önálló ügyintéző szervezettel és költségvetéssel rendelkezik. A felperes az alperesi kamara főtitkára.

Az alperes elnökségének feladatait ideiglenesen ellátó Győr-Moson-Sopron Megyei Ügyvédi Kamara elnöksége az alperes évi közgyűlését 2016. február 17. napjára hívta össze azzal, hogy határozatképtelenség esetén a megismételt közgyűlésre 2016. február 26. napján kerül sor.

A Kúria 2016. február 12-én hozta meg jogerős és további felülvizsgálattal nem támadható Pfv.IV.21.993/2015/15. számú ítéletét, amelyben az alperes 2014. február 21-én megtartott, megismételt választási közgyűlésén meghozott valamennyi határozat megsemmisítése iránti keresetet elutasította. Ezt követően az alperes megválasztott elnöksége akként döntött, hogy a február hónapra kitűzött közgyűlést elhalasztja, és a határozatképtelenség miatt megismétlendő közgyűlést 2016. május 6. napján tartja meg.

Az alperes elnöksége a 2016. május 2-án megtartott ülésén foglalkozott a közgyűlés előkészítésével és lebonyolításával. Az elnökségi ülésen a felperes (aki tisztsége folytán az elnökség tagja), előre lekötött külföldi út miatt nem tudott részt venni. Az elnökség – két tartózkodás mellett – 2016.Eln.470/07/28. számú határozatával döntött a közgyűlési szavazások elektronikus szavazatszámoló berendezés alkalmazásával történő lebonyolításáról, a 2016.Eln.470/07/29. számú határozattal döntött arról, hogy az alperes 2016. évi közgyűlésén a szavazatokat a közgyűlést levezető elnök a Brill Audio Visual Kft. 2016. április 20. napján adott ajánlatában szereplő szavazatszámoló gép igénybevételeivel összesítse, míg a 2016.Eln.470/07/30. számú határozattal akként döntött, hogy a közgyűlésen az elektronikus szavazatszámolóhoz használt készülékek használatának hitelesítésére közjegyzőt vesz igénybe.

Ezen elnökségi határozatokkal szemben jogorvoslati kérelem nem került előterjesztésre.

A közgyűlést megelőzően az alperes a honlapján, illetve 2016. május 4-én a budapesti ügyvédek részére küldött elektronikus hírlevélben is tájékoztatást adott a közgyűlésen történő elektronikus szavazás részleteiről.

A közgyűlés napján a szavazógépet a szavazásra jogosultak regisztrációt követően vehették át személyazonosságuk és kamarai tagságuk igazolását követően, és ezt követően a szavazás során ők az átvett szavazógép vonalkódját jelentő három számból és három betűből álló regisztrációs kóddal szerepeltek. A szavazási terület akár ideiglenes elhagyásakor is a szavazókészüléket le kellett adniuk. A közgyűlésen a szavazást megelőzően ismételt szóbeli tájékoztatás hangzott el a szavazás, illetve a szavazógép használatra, illetve részleteire vonatkozóan. A szavazás hangjelre kezdődött és jeladással zárult. A szavazásra 20 másodperc állt rendelkezésre, amelynek kezdetét és végét is hangjelzés jelezte. A döntésre előterjesztett aktuális határozati javaslat a szavazás kezdetén a szavazási térben elhelyezett kivetítőn megjelent és a szavazás alatt végig látható volt. A szavazógép segítségével igen, nem és

tartózkodik szavazatot lehetett leadni. A szavazásra jogosult a szavazásra nyitva álló időn belül módosíthatta a leadott szavazatát; a rendszer a szavazásra nyitva álló időn belül leadott utolsó szavazatot fogadta el érvényesnek. Amennyiben sikeres volt a szavazat leadása, a szavazógépen két zöld villanás volt látható, sikertelen szavazatleadás esetén pedig két piros villanás. Amikor az adott határozati javaslatra vonatkozó szavazási idő letelt, a szavazótérben elhelyezett kivetítőkön megjelent, hogy hányan szavaztak igennel, hányan nemmel, illetve hogy ki tartózkodott. Nem szavazatként vették figyelembe nem csak azt, aki a nem gombot nyomta, hanem azt is, aki tartózkodott, valamint azt is, aki egyáltalán nem adott le szavazatot az adott kérdésben. A szavazások eredményét számítógépen közjegyző ellenőrzése mellett rögzítették, illetve a szavazótéren kívül egy másik számítógépen ugyancsak közjegyző rögzítette, hogy hány szavazógép került összesen kiadásra (a kiadások és a visszaszolgáltatások figyelembe vételével) ténylegesen egy adott időpillanatban. A szavazatszámolás alkalmazott rendszere két nyilvántartásból állt. Az egyikben rögzítették a szavazógépek azonosítóját és azt, hogy az mely időpontban, kinek a birtokában volt. A másik nyilvántartás az egyes szavazógépekről leadott szavazatokat (igen/nem/tartózkodás) rögzítette. A két nyilvántartás alapján adható meg utólag is, hogy mely napirendi pontról, ki, hogyan szavazott.

Az alperes 2016. május 6. napján megtartott évi rendes közgyűlésén BÜK-KGY/2016/03-12. számú határozatokkal elfogadta az alperes egyes bizottságainak a beszámolóját, míg a BÜK-KGY/2016/13. számú határozattal az alperes 2016. évi költségvetését fogadta el az írásbeli előterjesztéssel egyezően.

A közgyűlésen a felperes jelen volt, és a határozati javaslatokról szavazott is. A BÜK-KGY/2016/03.,04.,05. és 13. számú határozat vonatkozásában a felperes „nem”-el szavazott, a BÜK-KGY/2016/07.,08.,09.,11. és 12. számú határozati javaslattal összefüggésben szavazatot nem adott le, míg a BÜK-KGY/2016/06. és 10. számú határozati javaslatára „igen”-el szavazott.

A felperes 2016. május 27. napján terjesztette elő a keresetlevelét, amelyben az alperes 2016. május 6. napján tartott közgyűlésén hozott BÜK.KGY/2016/03-13. számú határozatainak a hatályon kívül helyezését és az alperes perköltségben történő marasztalását kérte, állítva, hogy a közgyűlés ezeket a határozatokat az Alapszabály IV. fejezet 8. pontjának megsértésével hozta. Az Alapszabály ezen rendelkezése szerint a közgyűlés határozatait a választási közgyűlés kivételével – fő szabályként – nyílt szavazással hozza. A közgyűlés titkos szavazást nem rendelt el. A keresettel támadott határozatok meghozatala kapcsán elektronikus szavazásra került sor, a szavazás ezen módja azonban a felperes álláspontja szerint nem felelt meg a nyílt szavazás követelményének. A szavazók nem győződhetek meg még a saját szavazatuk rögzítésének helyességéről sem. A szavazók előtt rejtve maradt a saját és a többi szavazó szavazatának tartalma. Nem volt ellenőrizhető a szavazógép szabályszerű működése sem.

A felperes azzal érvelt, hogy a keresete folytán a bíróságnak kell állást foglalnia abban a kérdésben, hogy mi minősül nyílt szavazásnak. Ugyanis csak ebben az esetben lehet azt eldönteni, hogy az alperes 2016. május 6. napján tartott közgyűlésén a szavazás megfelelt-e – az Alapszabály szerinti – nyílt szavazással szemben támasztható követelményeknek. A felperes álláspontja szerint nyílt szavazás az, amikor mindenki láthatja, ki, hogyan szavaz.

Kizárólag a közgyűlés első két – a keresettel nem érintett – határozatának meghozatala történt nyílt szavazással (kézfeltartással) a felperes álláspontja szerint. A közgyűlésen megvalósított elektronikus szavazás azt eredményezte, hogy a szavazás a résztvevők, a tagság előtt titkos és ellenőrizhetetlen volt. A felperes álláspontja szerint nyílt szavazás az a szavazás, ahol a szavazó személye és a leadott szavazat tartalma a résztvevők számára közvetlenül azonosítható, megállapítható. Elektronikus szavazatszámolás esetén sem lett volna akadálya, hogy a szavazó személye és a leadott szavazatának tartalma a helyszínen kivetítőn, képernyőn vagy egyéb technikai eszközön ellenőrizhető módon megjelenjen. A nyílt szavazás azt jelenti, hogy az összes jelenlévő ellenőrizni tudja azt, hogy ki, hogyan szavaz. Mindenki megismerheti a saját és a másik ember szavazatát, mindez pedig a szavazatszámolók általi rögzítésben is megnyilvánul. Kézfeltartás esetén teljesen egyértelmű, hogy mindenki szavaz. Elektronikus szavazás esetén viszont a jelenlévők nem tudják ellenőrizni, hogy rögzítve lettek-e a szavazataik és úgy, ahogyan azt ők leadták, ahogyan azt sem, hogy egyébként ki, hogyan szavazott. Az, hogy utólag lehet ezt ellenőrizni, indifferens, mert a közgyűlésen kell nyíltan szavazni. A közgyűlésen jelenlévőknek jelenidejűen kell tudniuk ellenőrizni azt, hogy ki, hogyan szavaz. Ezzel szemben a perbeli esetben a közgyűlés résztvevői sem a saját, sem a többi résztvevő szavazatát nem láthatták. Ki voltak zárva a szavazás ellenőrzésének minden formájából. A leadott szavazatok tartalmát nem ismerhették meg, az összesítés módját és eszközeit nem ellenőrizhették. A felperes álláspontja szerint az alperes az alapszabály egyértelmű és kötelező előírását szegte meg, amikor nem a nyílt szavazásnak megfelelő módját választotta a szavazásnak.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Elsődlegesen a felperes keresetindítási jogának a hiányára hivatkozott, mivel álláspontja szerint a keresetben a felperes tartalmilag azon elnökségi határozatokat támadja, amelyekkel az elnökség 2016. május 2-án döntött a közgyűlési szavazások elektronikus szavazatszámoló berendezés alkalmazásával történő lebonyolításáról. Ezen elnökségi határozat felülvizsgálatára viszont a bíróság az Üt. 106. § (3) bekezdése alapján nem rendelkezik hatáskörrel. A kereset érdemére vonatkozó ellenkérelmében határozottan állította, hogy az alperes által alkalmazott szavazás megfelel a nyílt szavazás követelményeinek, függetlenül attól, hogy a nyílt szavazás mikéntjét kamarai norma nem definiálja, ettől függetlenül ennek megítélése az alperesi autonómiába tartozó kérdés. Ezen autonómia keretein belül születtek a közgyűlés előkészítése körében hozott és jogorvoslattal már nem támadható elnökségi határozatok.

Emellett az alperes arra hivatkozott, hogy az alkalmazott elektronikus szavazási és szavazatszámolási rendszer megfelel a nyílt szavazás követelményeinek. Ugyanis a leadott szavazat tartalma és a szavazatot leadó személye összekapcsolható. Ezzel az adott szavazó személye és a hozzátartozó szavazat a szavazógéppel történő számlálás során egyidejűleg is, de utólag is ellenőrizhető, összeköthető. Az alkalmazott rendszer a két nyilvántartás összekapcsolhatósága által megfelel ezen ellenőrizhetőség, visszakövethetőség követelményének. A felperesi elvárás szerinti nyílt szavazás csak olyan módszerrel valósulhatna meg, amely biztosítja minden résztvevő számára, hogy minden egyes szavazó szavazatát ténylegesen megismerje. Ez azonban nem a nyílt, hanem az úgynevezett név szerinti szavazás intézménye, ahol a szavazásra jogosultak egyenként, nevük felolvasását követően, hangosan adják le szavazatukat. A felperesi elvárás a kézfeltartással történő

szavazásnál is lehetetlen elvárás. Ugyanakkor azonban ilyen követelmény az alperes álláspontja szerint sem közvetlenül, sem közvetetten nem vezethető le az alperes alapszabályából. A keresettel érintett közgyűlésen alkalmazott szavazási rend nem ütközik az Alapszabály IV. fejezet 8. pontjába, ezért nincs jogi alapja a meghozott határozatok hatályon kívül helyezésének. Az alperes hivatkozott arra is, hogy az elektronikus szavazás alkalmazása nem hatott ki sem a támadott határozatok tartalmára, sem pedig a határozathozatal eredményére. Ezért a Kúriának az alperesi kamara 2014. évi választói közgyűlésének határozatai tárgyában született Pfv.IV.21.993/2015/15. számú ítéletében kifejtett jogelvi levezetésre figyelemmel sincs helye a keresettel támadott határozatok megsemmisítésének.

Az alperes álláspontja szerint a perben kizárólag az volt vizsgálható a bíróság részéről, hogy a keresettel támadott határozatok meghozatala során az elektronikus szavazás alkalmazása alapszabályi rendelkezés megsértésével megvalósult eljárási szabályszegés-e, és ha igen, az a határozathozatal eredményét meghatározóan befolyásolta-e. Az alperes határozottan állította, hogy a tárgybéli közgyűlés valamennyi szavazatát nyílt szavazással hozta. Álláspontja szerint, a nyílt szavazást az különbözteti meg a titkos szavazástól, hogy a titkos szavazásnál nem, a nyílt szavazásnál viszont összerendelhetőek a szavazatok az egyes szavazókkal. A perbeli esetben ez bizonyított is, és megvalósult azáltal, hogy a bíróság előtti eljárásban ezt az összerendelést a felperes szavazatai tekintetében az alperes elvégezte. Az alperes álláspontja szerint a nyílt szavazásnak nem követelménye az, hogy a szavazással egyidejűleg a helyszínen megtörténjen az összerendelés. Ennek ellenére a perbeli esetben ez a lehetőség is fennállt, a szavazás folyamatában bármikor, bármelyik szavazásra jogosult kérhette volna a leadott szavazatának az ellenőrzését. Ezzel a lehetőséggel azonban egyetlen szavazásra jogosult tag sem élt.

A bíróság a keresetet megalapozatlannak találta.

A bíróság a tényállást a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján állapította meg, a Pp. 164. § (1) bekezdésében írt bizonyítási szabály alapulvételével.

Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Üt.) 12. § (1) bekezdése értelmében az ügyvédi kamara az ügyvédek önkormányzati elven alapuló, szakmai és érdek-képviselési feladatokat ellátó köztestülete.

A (2) bekezdés szerint az ügyvédi kamara az ügyvédek szakmai irányításával, érdekképviseléssel, valamint az ügyvédi tevékenységgel összefüggő jogügyletek biztonságával kapcsolatos közfeladatokat látja el.

Az Üt. 102. § (1) bekezdése szerint a területi ügyvédi kamara köztestület, amely képviselési, ügyintézői szervezettel, önálló költségvetéssel rendelkezik; a működési területén ellátja a 12. §-ban, továbbá a törvényben, az alapszabályában és a szabályzatában a hatáskörébe utalt feladatokat.

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és az egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény 8/A. § (1) bekezdése szerint a köztestület önkormányzattal és nyilvántartott tagsággal rendelkező szervezet, amelynek létrehozását törvény rendeli el. A köztestület a tagságához, illetve a tagsága által végzett tevékenységhez

kapcsolódó közfeladatot lát el. A köztestület jogi személy.

A (2) bekezdés kimondja, hogy köztestület különösen a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Művészeti Akadémia, a gazdasági, illetve a szakmai kamara.

Az (5) bekezdés értelmében a köztestületre – ha a törvény eltérően nem rendelkezik – a Polgári Törvénykönyvnek az egyesületre vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A keresettel támadott közgyűlési határozatok meghozatalakor hatályos a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:35. §-a szerint a jogi személy tagja, tagság nélküli jogi személy esetén az alapítói jogok gyakorlója, a jogi személy vezető tisztségviselője és felügyelőbizottsági tagja kérheti a bíróságtól a tagok vagy az alapítók és a jogi személy szervei által hozott határozat hatályon kívül helyezését, ha a határozat jogszabálysértő vagy a létesítő okiratba ütközik.

A Ptk. 3:36. § (1) bekezdése szerint a határozat hatályon kívül helyezése iránt attól az időponttól számított harminc napon belül lehet keresetet indítani a jogi személy ellen, amikor a jogosult a határozatról tudomást szerzett vagy a határozatról tudomást szerezhette volna. A határozat meghozatalától számított egyéves, jogvesztő határidő elteltével per nem indítható.

A (2) bekezdés kimondja, hogy nem jogosult perindításra az, aki a határozat meghozatalához szavazatával hozzájárult, kivéve, ha tévedés, megtévesztés vagy jogellenes fenyegetés miatt szavazott a határozat mellett.

Az Üt. 104. § (4) bekezdése azt rögzíti, hogy a közgyűlés határozata ellen a területi kamara tagja – jogszabály, alapszabály vagy szabályzat megsértésére hivatkozással – a határozat közlésétől számított harminc napon belül, az illetékes törvényszékhez fordulhat. A bíróság a perben a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) általános szabályai szerint jár el.

A bíróság – az alperesi vitatásra is tekintettel – vizsgálta, hogy a felperesnek fennáll-e keresetindítási jogosultsága (perbeli legitimációja) a 2016. május 6. napján meghozott közgyűlési határozatok hatályon kívül helyezés iránt bírósági eljárást kezdeményezni. Nem volt vitatott, hogy a felperes az alperesi köztestületnek a tagja, sőt az alperes elnökségének is a tagja, az alperes főtitkára. Az irányadó jogszabályi háttér nyomán azonban a bíróságnak azt is vizsgálnia kellett, hogy fennáll-e a Ptk. 3:36. § (2) bekezdésében írt kizáró ok a felperes esetében. A felperes személyes nyilatkozata (8. számú tárgyalási jegyzőkönyv második oldal, második bekezdés), amit megerősít és alátámaszt az alperes 9. sorszám alatt tett adatszolgáltatása az alkalmazott elektronikus szavazatszámoló rendszer által rögzített adatok utólagos összerendelése, egymáshoz kapcsolása eredményeként, a bíróság azt állapította meg, hogy a felperes a keresettel támadott közgyűlési határozatok közül a Fegyelmi Bizottság beszámolója tárgyában hozott BÜK-KGY/2016/06. számú határozatra, valamint az Oktatási Bizottság beszámolója tárgyában hozott BÜK-KGY/2016/10. számú határozatra „igen”-el szavazott, következésképpen ezen határozatok meghozatalához a felperes a szavazatával hozzájárult. Mivel a felperes nem hivatkozott arra, hogy tévedés, megtévesztés vagy jogellenes fenyegetés miatt szavazott ezen határozatok mellett, ezért a Ptk. 3:36. § (2) bekezdése alapján a BÜK-KGY/2016/06. számú és a BÜK-KGY/2016/10. számú határozatok vonatkozásában a felperes keresetindítása jogszabály alapján kizárt. Ezen két határozat

tekintetében ebből az okból utasította el a bíróság a keresetet.

A keresettel támadott többi közgyűlési határozat bíróság előtti megtámadásának jogával a felperes alappal élt. A perbeli legitimáció hiányára történt alperesi hivatkozást a bíróság megalapozatlannak találta. Keresetében a felperes egyértelműen meghatározta azt, hogy a közgyűlésen hozott határozatok hatályon kívül helyezését (bírósági felülvizsgálatát) kéri és abból az okból, hogy e határozatokat a közgyűlés az alperes Alapszabályának IV. Fejezet 8. pontjának megsértésével hozta. Mivel a bíróságnak erről a kereseti kérelemről kellett döntenie, és a bírósági felülvizsgálat terjedelmét (kereteit, határait) a kereset adja és szabja meg, a bíróság nem értelmezhetette kiterjesztően – még tartalma alapján sem – a keresetet, nem minősíthette a keresetet akként, hogy azzal a felperes az alperes elnökségének 2016.Eln.470/07/28. számú határozatát támadná.

A felperes a határozatok megtámadására irányuló keresetlevelét a Ptk. 3:36. § (1) bekezdésében meghatározott határidőben benyújtotta, ezért a bíróság érdemben vizsgálta az alperes keresettel támadott BÜK-KGY/2016/03.,04.,05.,07.,08.,09.,11.,12. és 13. számú határozatainak jogszerűségét.

A keresetlevélben előterjesztett kereset abból a szempontból is köti a bíróságot, hogy a Ptk. 3:36. § (1) bekezdése, valamint azzal egyezően az Üt. 104. § (4) bekezdése harminc napos keresetindítási határidőt határoz meg. Az e határidőn túl előterjesztett, a közgyűlési határozatok semmisségének alapjául megjelölt új indokok ebből következően érdemben nem vizsgálhatóak; a határozatok semmissége kizárólag a határidőn belül benyújtott kereseti kérelemben előadott érvek alapján ítélt meg. Ezért a bíróság a jogvesztő perindítási határidőn túl felperes által felhozott okokat, indokokat nem vizsgálta. Így nem foglalkozott annak felvetésével, hogy a szavazásból két tagot kizártak, nem foglalkozott az elektronikus rendszert biztosító cég eljárásával szembeni kifogásokkal, a szavazás tisztaságával kapcsolatos aggályokkal, a szavazókészülékkel, illetőleg a szavazatszámlálási rendszerrel kapcsolatos kifogásokkal. Ezért mellőzte a felperes által a bizonyítás körében tett egyéb, a lefolytatott bizonyítási eljárás során nem foganatosított indítványokat.

A Ptk. 3:37. § (1) bekezdése kimondja, hogy ha a határozat jogszabályt sért vagy a létesítő okiratba ütközik, a bíróság a határozatot hatályon kívül helyezi és szükség esetén új határozat meghozatalát rendeli el.

A (3) bekezdés értelmében, ha a jogszabálysértés vagy a létesítő okiratba ütközés nem jelentős és nem veszélyezteti a jogi személy jogszerű működését, a bíróság a jogsértés tényét állapítja meg.

Az Üt. 104. § (2) bekezdése szerint a közgyűlés megválasztja és beszámoltatja a területi kamara elnökét, a területi elnökséget, a területi bizottságokat, a területi bizottság tisztségviselőit és tagjait [a) pont], elfogadja a területi kamara alapszabályát [e) pont], a területi kamara működési területére vonatkozó területi szabályzatot és területi iránymutatást adhat ki [f) pont], és ellátja a területi kamara alapszabályában meghatározott egyéb feladatokat [h) pont].

Az Üt. 105. § (2) bekezdése kimondja, hogy a közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a

kamara tagjainak több mint fele jelen van.

A (4) bekezdés értelmében a közgyűlés határozatának érvényességéhez a megjelent tagok többségének szavazata (egyszerű többség), a területi kamara alapszabályának és szabályzatának elfogadásához, módosításához a megjelent tagok kétharmadának szavazata (minősített többség) kell.

Az Üt. 106. § (2) bekezdés a) pontja szerint a területi elnökség összehívja a területi kamara közgyűlését, javaslatot tesz napirendjére, előkészíti a közgyűlés működését, megszervezi a közgyűlés határozatainak végrehajtását.

A (3) bekezdés szerint a területi elnökség határozata ellen a területi kamara tagja a határozat közlésétől számított tizenöt napon belül – jogszabály, alapszabály vagy szabályzat megsértésére hivatkozással – a Magyar Ügyvédi Kamara elnökségéhez fellebbezhet. Ez a jog nem érinti az egyes ügyekre e törvényben külön meghatározott jogorvoslati lehetőséget.

Az alperesi kamara utoljára a 2014. január 27-ei közgyűlésen elfogadott módosítások szerinti alapszabálya (a továbbiakban: Alapszabály) IV./1. pontja szerint az ügyvédi kamara legfőbb döntéshozó szerve a közgyűlés, amely az ügyvédi kamara tagjaiból áll.

A IV./2. pont szerint a közgyűlés feladatai: megválasztja és beszámoltatja az ügyvédi kamara elnökét, az elnökséget, a kamara egyéb tisztségviselőit, a bizottságokat, a bizottságok tisztségviselőit és tagjait [a) pont], elfogadja az ügyvédi kamara alapszabályát [e) pont], az ügyvédi kamara működési területére vonatkozó szabályzatot és iránymutatást adhat ki [f) pont], és ellátja az ügyvédi kamara alapszabályában és szabályzataiban meghatározott egyéb feladatokat [h) pont].

A 2. bekezdés a), b), c), e), g), h) pontjaiban írt döntések meghozatala a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik.

Az Alapszabály IV./6. pontja szerint a közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a tagok több mint a fele jelen van. A közgyűlés határozatának érvényességéhez a megjelent tagok többségének szavazata szükséges. Az alapszabály és a szabályzatok elfogadásához, módosításához a megjelent tagok kétharmadának szavazata (minősített többség) kell.

A IV./8. pont szerint a közgyűlés határozatait a választási közgyűlés kivételével nyílt szavazással hozza. A közgyűlés elrendelheti azonban bármely kérdésben a titkos szavazást.

Az Alapszabály V./2. pontja szerint az ügyvédi kamara elnöksége összehívja az ügyvédi kamara közgyűlését, javaslatot tesz napirendjére, előkészíti a közgyűlés működését, megszervezi a közgyűlés határozatainak végrehajtását [a) pont].

A V./9. pont kimondja, hogy az elnökség határozata ellen az ügyvédi kamara tagja a határozat közlésétől számított 15 napon belül jogszabály, alapszabály vagy szabályzat megsértésére hivatkozással a Magyar Ügyvédi Kamara elnökségéhez fellebbezhet. Ez a jog nem érinti az egyes ügyekre a törvényben külön meghatározott jogorvoslati lehetőséget.

Az alperes mint köztestület, öngazgatással rendelkező, az önkormányzatiság elve alapján, nagyfokú autonómiával működő szervezet. Működésére a törvényi előírások (a Ptk. és az Üt.), valamint az ezek alapján megalkotott Alapszabálya és szabályzatok az irányadóak, az ezekben meghatározott működési rend keretei között folytatja tevékenységét. A bíróság beavatkozása

az alperes ezen autonómiájába nagyon szűk körű és a törvény adta keretek között történhet: a bíróság csak abban a kivételes esetben avatkozhat be az alperes működésébe és helyezheti hatályon kívül a keresettel támadott határozatokat, ha azok jogszabályt sértenek vagy a létesítő okiratba, alapszabályba vagy szabályzatba ütköznek.

Az alperes, mint önkormányzattal rendelkező autonóm közösség, maga határozhatta meg működésének szabályait. Az alperes e körben megalkotta az alapszabályát, utoljára azt 2014. január 27-én módosította is; a perbeli esetre vonatkozóan területi szabályzatot és területi iránymutatást nem adott ki [Alapszabály IV./2.) pontja]. Amint a peres felek egyező nyilatkozatot tettek abban a tekintetben, hogy a keresettel érintett közgyűlés lebonyolítására vonatkozóan az alperesnek egyéb belső szabályzata nincsen, valamint a Magyar Ügyvédi Kamarának sincsen olyan szabályzata, ami a perbe hozott jogvitával összefüggésben alkalmazható lenne.

Mindezekre figyelemmel a bíróságnak a keresettel támadott határozatok jogszerűségének a vizsgálata során abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a támadott határozatok meghozatala során az alperes betartotta-e – a keresetbeli állítások szerint – az Alapszabályában rögzített rendelkezéseket. A perbeli közgyűlésen a bizottsági beszámolók elfogadásáról való szavazás lebonyolítására vonatkozóan az Alapszabály IV./8. pontja alapján az volt irányadó, hogy a közgyűlés a bizottsági beszámolók elfogadása tárgyában a határozatait nyílt szavazással hozza meg. Az Alapszabály értelmében a közgyűlés rendelkezhetett volna ezen határozati javaslatokról történő titkos szavazásról is, ilyenre azonban nem került sor. Az Alapszabály a nyílt szavazás formáit, módját, eljárási szabályait részletesen nem szabályozza, erre vonatkozóan az alperesnek a működési területére vonatkozóan sem szabályzata, sem pedig iránymutatása nincsen. Ugyanakkor az Üt. 106. § (2) bekezdés a) pontjában rögzítettekkel összhangban az Alapszabály V./2. a) pontja az alperes elnökségének feladatává teszi, az elnökség hatáskörébe utalja a közgyűlés működésének előkészítését. Ezen a jogalapon, ezen jogszerű felhatalmazás alapján döntött az alperes elnöksége 2016. május 2-án akként, hogy a közgyűlési szavazásokat elektronikus szavazatszámoló berendezés alkalmazásával bonyolítják le. Helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy a jelen perben a bírósági felülvizsgálat az alperes elnökségének ezen döntését nem érintheti, az elektronikus szavazatszámolás alkalmazásának a ténye bírósági felülvizsgálat alapját nem képezheti.

A jelen perben a bíróság kizárólag a keresettel támadott határozatok jogszerűségét vizsgálhatta. A bíróság által eldöntendő kérdés nem az volt, hogy a 2016. május 6-ai közgyűlésen a szavazás megfelelt-e az Alapszabály szerinti nyílt szavazással szemben támasztható követelményeknek, hanem az, hogy a lebonyolított szavazás megfelelt-e annak a követelménynek, amit vele szemben az Alapszabály támaszt. A közgyűlésen a szavazás lebonyolítására vonatkozóan az Alapszabály kizárólag annyi előírást tartalmaz, hogy a határozatokat nyílt szavazással kell meghozni. Az Alapszabály a nyílt szavazás mellett egyetlen egy szavazási módot rögzít és szabályoz, a titkos szavazást. Az Alapszabály adta relációban minden szavazás, ami nem titkos, nyílt szavazás. A nyílt szavazási módszer ismérveit tekintve a peres felek alapvetően azonos nyilatkozatokat tettek. A nyílt szavazási módszer alapvető ismérve, hogy a szavazó személyazonossága és a szavazata tartalma (jelenidejűen és/vagy utólag) megismerhető és összekapcsolható egymással. Ebből következően és az Alapszabály adta relációban titkos szavazás esetén a szavazó

személyazonossága és a szavazatának a tartalma sem a szavazáskor, sem utóbb nem megismerhető és egymással össze nem kapcsolható. Ebben az értelemben teljesen egyértelmű, hogy 2016. május 6-án a közgyűlés a határozatait nem titkos szavazással hozta, hiszen az egyes szavazók személyazonossága és az egyes határozati javaslatokra leadott szavazatuknak a tartalma utólag is, közel egy év elteltével is, megismerhető és egymással összekapcsolható, ahogyan erre a perben lefolytatott bizonyítási eljárás keretében a felperes részéről leadott szavazatok tekintetében az alperes megfelelő bizonyítékkal és igazolással szolgált. Márpedig ha hónapokkal a közgyűlést követően ez az összerendelés megtehető, nyilvánvalóan erre lehetőség és technikai adottság is volt a közgyűlésen egyidejűleg is, ahogyan ezt az alperes a perben mindvégig állította.

Mindezek nyomán a bíróság azt állapította meg, hogy a perbeli esetben a közgyűlés a keresettel támadott határozatait nem titkos szavazással hozta, ebből következik, hogy a keresettel érintett határozatokat 2016. május 6-án a közgyűlés nyílt szavazással hozta. Következésképpen a határozatok meghozatala nem sérti az Alapszabály IV./8. pontjában foglaltakat, azaz alapszabálysértés nem történt – legalábbis az Alapszabály adta kontextusban, viszonyrendszerben.

A bíróság akkor lenne abban a helyzetben, hogy eldöntse, hogy a megvalósult nyílt szavazási forma megfelel-e az Alapszabálynak, azaz jogszerű-e, ha az Alapszabály tartalmazna ilyen különböző nyílt szavazási módokat. Mindkét peres fél hivatkozott is különböző normákra (a felperes az önkormányzati törvényre, míg az alperes az Országgyűlés Házszabályára), ahol maga a normaszöveg részletesen meghatározza a lehetséges vagy alkalmazandó szavazási módszereket. Ezzel szemben az alperes Alapszabálya nem tartalmazza a nyílt szavazás részletszabályait, lehetséges eseteit és módjait, még felsorolás szintjén sem. Márpedig működési rendjének meghatározása az alperes hatásköre, egyben feladata is. Működési rendjének szabályait meghatározhatja az alapszabályában, ebben az esetben az alapszabály megalkotása és elfogadása a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik. Dönthet azonban az alperesi köztestület akképpen is, hogy ilyen minőségű részletszabályokat nem kíván az alapszabályában rögzíteni, hanem csupán felhatalmazást ad a közgyűlés előkészítésére jogosult elnökségnek, hogy ezt megtegye, illetve az alapszabályi rendelkezések nyomán arra is lehetőség van, hogy működési területére vonatkozóan egyéb szabályzatot vagy iránymutatást adjon ki. A perbeli esetben az alperes közgyűlése, az alperes tagsága akképpen döntött, hogy az Alapszabályban nem szabályozza részletekbe-menően a nyílt szavazás lefolytatásának mikéntjét, lehetséges vagy kötelezően betartandó technikai megoldásait, hanem ebben a vonatkozásban a döntést a közgyűlés előkészítése körében az elnökségre bízta. Az elnökség határozatait ugyanakkor törvényi felhatalmazás hiányában a bíróság nem vizsgálhatja.

A nyílt szavazás ismert különböző technikai megoldásai alkalmazhatóságának a szükségességét és részletszabályait az alperesnek kell meghatároznia. Ezt a bíróság – az alperes helyett – nem teheti meg. A bíróság nem alkothat szabályokat az alperesi köztestület működésére, annak legfőbb döntéshozó szerve döntései meghozatalának módjára vonatkozóan – főleg nem utólag. Az a tény, hogy ilyen részletszabályokat az alperes Alapszabálya nem tartalmaz, nem jelenti azt, hogy önmagában emiatt a keresettel támadott határozatok jogszerűtlensége megállapítható lenne. A felperes a keresetében lényegében azt kifogásolja, hogy a 2016. május 6-ai közgyűlésen miért nem névszerinti szavazás történt, hiszen ezt semmi nem tiltotta. Ez tény, de az Alapszabály nem is írta elő a névszerinti szavazás alkalmazását.

Kereseti állításai során a felperes megjelölt érveket és tényeket, hogy hogyan kellett volna a közgyűlésen a szavazást lefolytatni annak érdekében, hogy az megfeleljen a nyílt szavazás követelményének. Maga felperes is kétféle módot fogad el nyílt szavazásnak. Álláspontja szerint kizárólag a kézfeltartással történő határozathozatal jelent nyílt szavazást (5. számú felperesi beadvány), illetve keresetében lényegében a névszerinti szavazást hiányolja és tekinti ezt a módot a nyílt szavazás kritériumainak egyedül megfelelő szavazási módnak. Ugyanakkor elismeri (11/F/1. számú felperesi nyilatkozat), hogy részletszabályok hiányában a közgyűlés hozhatta volna határozatait kézfeltartással, névszerinti szavazással, szavazólap felmutatásával, szavazatnak megfelelő térbeli elhelyezkedéssel, stb. Ugyanakkor a jelen pertípusban a bíróságnak nincsen arra lehetősége, hogy azt megmondja, hogy hogyan kellett volna a szavazást lebonyolítani annak érdekében, hogy az megfeleljen az Alapszabály szerinti nyílt szavazásnak. A bíróság sem a közgyűlés helyett, amelynek a kizárólagos jogköre, sem pedig az alperes elnöksége helyett, amely a közgyűlés felhatalmazása alapján dönthetett, nem elemezheti, nem értelmezheti és nem választhatja meg, hogy milyen szavazási módszer, milyen szavazási technika felel meg a nyílt szavazásnak. Számtalan ilyen technika van, maguk a felek is többet felsoroltak. Azonban sem a bíróság, sem pedig a peres felek nem határozhatják meg, hogy mely szavazási technika szerint „kellett volna” a közgyűlésen a nyílt szavazást lebonyolítani. Mégpedig azért nem, és e helyütt ismételten rögzíti a bíróság, mert egyrészt a közgyűlés kizárólagos döntési jogköre, hogy meghatározza-e az alapszabályban vagy a működési területére vonatkozó szabályzatban vagy iránymutatásban a nyílt szavazáson belül annak részletszabályait, ezek között az alkalmazandó szavazási technikát, másrészt pedig a közgyűlés által megalkotott alapszabály felhatalmazása alapján a perbeli esetben a közgyűlés előkészítése során az elnökség döntött az elektronikus szavazatszámolásról és szavazásról, ezen döntés ellen pedig bírósági felülvizsgálatnak nincs helye.

A bírói gyakorlat számára is iránymutatásul szolgáló, a Kúria 2016. február 12. napján meghozott Pfv.IV.21.993/2015/15. számú ítélete nyomán rögzíti a bíróság, hogy egyes részletszabályok hiánya nem járhat hátrányos jogkövetkezménnyel, az érvénytelenség megállapításával. A szabályozás, tiltó rendelkezés hiánya nem vonja maga után a határozatok semmisségét. Az alapszabály ellentmondásosságának feloldása, illetve az esetlegesen hiányos rendelkezések kiegészítő értelmezése nem a bíróság feladata. A bíróság csak abban az esetben semmisítheti meg az alperes közgyűlésének határozatait a Ptk. 3:35. §-a, valamint a Ptk. 3:37.§ (1) bekezdése értelmében, ha a határozat vagy annak meghozatala jogszabályt sért, vagy a létesítő okiratba ütközik. Az alperes belső autonómiája, önkormányzatisága alapján az alapszabály, illetve a szabályzatok hiányos, illetve pontatlan rendelkezéseinek kiegészítő értelmezése nem a bíróság feladata, azoknak a tényleges szabályokat meghaladó többlettartalmat nem lehet tulajdonítani.

A nyílt szavazásnak vannak változatai, fokozatai, amelyek közös ismérvei alapján lehet a nyílt szavazás lényegét megfogalmazni. Ettől azonban még mindegyik változat, mindegyik szavazási technika nyílt szavazás, azaz nem lehet azt mondani, hogy pl. a névszerinti vagy a kézfeltartásos szavazás az nem nyílt szavazás. Azzal, hogy az alperes Alapszabálya nem ír elő konkrét szavazási technikát, tehát nem írja elő sem a névszerinti, sem pl. a kézfeltartásos szavazást, hanem csupán azt rögzíti, hogy a határozathozatal nyílt szavazással kell, hogy történjen, ennek megfelel minden olyan szavazási technika, ami a legfőbb, a közös

ismérveknek eleget tesz: azaz a szavazó személye és a szavazatának tartalma megismerhető, egymással összekapcsolható, akár azonnal, akár utólag is, mivel ez biztosítja az ellenőrizhetőséget. A bíróság nem tulajdoníthat olyan bekorlátozó, szűkített tartalmat, értelmet egy köztestület valamely belső szabályzatának, legfőképpen nem az alapszabályának, amit maga a köztestület nem tett meg. Hiszen a kiinduló pont az, hogy a köztestület maga határozza meg működésének szabályait. E szabályokkal szembeni követelmény az, hogy elősegítsék a tagok jogainak és kötelezettségeinek érvényesülését. Emellett a működési szabályokkal szembeni követelmény az is, hogy a szabályozás egyértelmű és ellentmondásmentes legyen. A perbeli esetben az Alapszabály azt tartalmazza, hogy a közgyűlés a határozatát nyílt szavazással hozza meg. Az alperes közgyűlése ennél több, akár szűkítő, korlátozó előírást nem rögzített. Következésképpen mindaz a szavazási módszer, ami megfelel a nyílt szavazás lényegi ismérveinek, alapszabályszerű. Ha az alperesi köztestület tagsága nem tartotta szükségesnek, hogy az Alapszabályban rögzítse a szavazásnak egyes módozatait, akkor ezt a bíróság sem teheti meg, ilyen többlet-jelentést tartalmat (egyben szűkített vagy behatároló értelmezést) a bíróság nem tehet. Arról azonban még sincs szó, hogy hiányos lenne az alperes működésére vonatkozó belső szabályozás, tekintettel arra, hogy az alperes Alapszabálya az elnökség feladat- és hatáskörébe helyezi a közgyűlés előkészítését, a részletszabályokat és az adott közgyűlés konkrét megvalósulási eseteit az elnökség határozhatja meg.

A kifejtett indokok alapján a bíróság a keresetet megalapozatlannak találta, ezért azt elutasította.

A perköltség tárgyában a bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett akként, hogy a perrel felmerült költségeket a pereszes felperes viseli. A pernyertes alperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján bírói mérlegeléssel megállapított ügyvédi munkadíjból álló perköltséget tartozik megfizetni.

Az ítélet elleni fellebbezési jog a Pp. 233. § (1) bekezdésében foglaltakon alapul.

Budapest, 2017. február 15. napján

Vavrikné dr. Tripsánszki Ágnes s.k.
bíró

A kiadmány hitelével:

